

Korte studies in Efeze (8)

Geheimenis (7)

'Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente. Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten en die twee zullen tot één vlees zijn.' (Ef. 5:30, 31).

Je kunt vers 29 wel lezen als een metafoor, zo in de zin van: we zijn ALS leden van Zijn lichaam ALS van Zijn vlees en van Zijn gebeente. Dus we denken er het woordje 'als' bij. Toch is het maar de vraag of Paulus dat zo bedoeld heeft. Naar mijn idee heeft hij het over een veel innigere betrekking tussen Hemzelf en de gemeente. Daar heb ik de volgende redenen voor.

1. Paulus verwijst naar Genesis 2 en noemt dit vervolgens een groot geheimenis, ziende op Christus en de gemeente. Ik kom er nog op terug, maar erop vooruitlopend: toen Adam zei, 'deze is ditmaal been van mijn beenderen en vlees van mijn vlees' (Gen. 2:7) verwees hij heel duidelijk naar het ontstaan van zijn vrouw. Die was in de meest letterlijke zin van het woord uit hem gemaakt. Daar kan je niet meer van beeldspraak spreken. Zo is het ook met Christus en de gemeente. Paulus vergelijkt Christus en de gemeente niet zomaar met Adam en Eva. Hij wil een buitengewoon wonderlijke parallel trekken.
2. Paulus zegt dat wij 'van Zijn vlees, van Zijn gebeente' zijn. Natuurlijk leidt hij hiermee de vergelijking naar Adam en Eva in, maar er is nog iets. In zijn evangelie beschrijft Lukas hoe de Heere Zijn discipelen ervan probeert te overtuigen dat zij geen geestverschijning zagen, maar dat Hij het werkelijk was: de Mens Christus Jezus, opgestaan uit de doden.

'En Hij zei tegen hen, waarom bent u in verwarring en waarom komen zulke overwegingen op in uw hart? Zie Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het Zelf. Raak Mij aan en zie, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals u ziet, dat Ik heb.' (Luk. 24:39).

Lukas gebruikt 'vlees en benen' of 'vlees en gebeente'¹ op dezelfde manier als Paulus. Hij zegt dat van Zijn lichaam waarmee Hij nog maar kort tevoren uit het graf is verrezen. Het kan haast niet anders dan dat Paulus een koppeling legt naar dit opstandingslichaam. 'Vlees en benen' komen overigens alleen in deze twee teksten samen voor.

3. Als we het woord 'volheid', *plerooma*, zullen onderzoeken, zien we dat er ook een hele diepe verbinding is tussen God en de gemeente in Christus. Kijk alleen al naar de volgende drie teksten:

'En Hij heeft Hem alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft hem als een Hoofd boven alle dingen gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is en de VOLHEID van Hem Die alles in allen vol maakt.' (Ef. 1:23).

'[...] opdat u volgemaakt zou worden tot heel de VOLHEID van God' (Ef. 3:19).

'[...] totdat wij allen zullen komen [...] tot de maat van de grootte van de VOLHEID van Christus.'

Laten we wat dieper naar de vergelijking met Adam en Eva kijken. Paulus doet dit niet voor niets. Hij wil er veel meer mee zeggen dan dat iedere man zijn eigen vrouw moet hebben en dat een man van zijn vrouw moet houden. Dat moet ook allemaal, maar dat is niet wat Paulus met de vergelijking wil zeggen. Hij laat ons een diep geheimenis zien.

¹ Het is een en hetzelfde woord in Lukas en Efeziërs; in beide gevallen ook een meervoudsvorm.

In Genesis 1:26 zien we de schepping van de mens.

‘Laten wij mensen maken naar Ons beeld, naar onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de kruipende dieren op de aarde. En God schiep de mens naar Zijn Beeld, naar het Beeld van God schiep Hij hen. Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.’ (Gen. 1:26, 27).

1. God spreekt hier over Zichzelf in een meervoudsvorm. ‘Laten wij [...]’, ‘Ons beeld’, ‘Onze gelijkenis’. Maar ‘Zijn beeld’ is weer een enkelvoud. Als we dit taalgebruik doorzetten, is er in God een meervoud en een éénheid. Dat niet alleen. Ook in Zijn Beeld is dan een meervoud in éénheid.
2. Paulus laat er geen enkele twijfel over bestaan Wie het Beeld van God is. Dat is Christus.

‘[...] opdat de verlichting met het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, Die Beeld van God is, hen niet zou bestralen.’ (2 Kor. 4:4).

‘Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van de gehele schepping’ (Kol. 1:15).

Beide teksten plaatsen dit Beeld in de context van de schepping. Het tweede deel van Kolossenzen 1:15 is een reflectie op Genesis 1:1 en 2 Korinthe 4:4 is een commentaar bij Genesis 1:3; zie ook 2 Korinthe 4:6 is een directe verwijzing naar de wording van het Licht in de duisternis van een verwoeste schepping.

3. Omdat dit Beeld het Beeld van God is, moet het ook tweeledig zijn: mannelijk en vrouwelijk. Opvallend in Genesis 1:27 is de wisseling van enkelvoud naar meervoud.

*‘naar het Beeld van God schiep Hij HEM’
‘mannelijke en vrouwelijk schiep Hij HEN’*

Dat dit niet zomaar een eigenaardigheid in de tekst van Genesis is, blijkt uit de woorden van de Heere Jezus. Hij doet precies hetzelfde.

‘En Hij antwoordde en zei tegen hen: Hebt u niet gelezen dat Hij Die de mens² gemaakt heeft, hen van het begin af mannelijk en vrouwelijk gemaakt heeft.’ (Mat. 19:4).

Toen God de mens schiep, schiep Hij hen mannelijk en vrouwelijk als een eenheid; man en vrouw samen. Eva in Adam. Eén maar toch anders.

Op deze gedachte zullen we in de volgende studie verder gaan.

² In dit vers staat niet dat God ‘de mensen’ of ‘de mens’ geschapen heeft. Dit geldt ook voor Markus 10:6. Maar in het vervolg blijkt duidelijk dat Hij het heeft over ‘de Mens’: ‘één vlees’ (Mat. 19:5, 6).